

A halálba segítésről szóló szabályok Németországban

WDR, 02. 02. 2022. 19:44

Kulcsszavak: orvostika, eutanázia, halálba segítés, kegyes halál, asszisztált öngyilkosság, Németország

Forrás Internet-helye:

<https://www1.wdr.de/nachrichten/sterbehilfe-was-ist-erlaubt-100.html>

Észak-Rajna-Vesztfália Tartomány másodfokú közigazgatási bírósága (*Oberverwaltungsgericht, Münster*) 2022. február 2-án elutasította három súlyos beteg beadványát, akik arra kérték a bíróságot, hogy kötelezze a Szövetségi Gyógyszerészeti és Orvostechikai Intézetet (*Bundesinstitut für Arzneimittel und Medizinprodukte – BfArM*) a halált okozó gyógyszer kiadására. Az ítélet szerint az állam nem biztosíthatja a Pentobarbitált a súlyos betegek öngyilkosságához. A bíróság azonban arra is utalt, hogy ebben a tekintetben a politikának meg kell teremtenie a jogi feltételeket.

Az aktív halálba segítés tilos. Aktív halálba segítés esetén az orvos beadja a halált okozó gyógyszert. Világviszonylatban Hollandia volt az első, ahol ezt 2002-ben legalizálták. Azóta Svájc, Luxemburg, Spanyolország és Belgium is követte példáját. Ezek az országok a „halálturizmus” célországáivá váltak.

A passzív és indirekt halálba segítés megengedett. Ez azt jelenti, hogy haldokló betegeknek leállítják az életet meghosszabbító eljárásokat, egyebek között megszüntetik a mesterséges lélegeztetést. Ezt időskorú és súlyos betegeknek alkalmazták.

A szabályozás szürkezónája: az asszisztált öngyilkosság. Ez abban különbözik az aktív halálba segítéstől, hogy az orvos halált okozó gyógyszert bocsát a beteg rendelkezésére, aki azt maga veszi be. Az orvos tehát segédkezik az öngyilkossághoz. A hozzátartozók öngyilkossághoz való illetően közreműködése mindig is büntetlen cselekmény volt. 2020-ig más volt a helyzet az ún. „üzletszerű” halálba segítés tekintetében. A Szövetségi Alkotmánybíróság 2020 elején alkotmányellenessé nyilvánította a halálba segítés 2015-ben bevezetett tilalmát. Az indokolás szerint a tilalom sérti az egyén jogát a haláláról szóló döntésével kapcsolatban. A halálba kísérésről szóló törvénytervezet vitája 2021 elején ismét lendületet vett. A törvénytervezetet öt különböző párthoz (SPD, FDP, Zöldek, Unió, Balpárt) tartozó képviselő közösen terjesztette elő. (*Entwurf eines Gesetzes zur Regelung der Suizidhilfe*: https://www.helling-plahr.de/files/dateien/210202%20Interfraktioneller%20Entwurf%20eines%20Gesetzes%20zu%20Regelungen%20der%20Suizidhilfe_final.pdf) Szándékuk szerint a halálba segítést civil egyesületekre kellene bízni, a haszonszerzésre irányuló, üzletszerű halálba segítést pedig továbbra is tiltani kell.

A halálba segítés feltételei: tanácsadó megbeszélés és vizsgálatok. A nem büntetendő halálba segítés feltételei: egy tanácsadó megbeszélés és rendszerint két pszichiátriai vizsgálat, amelyek között legalább három hónapnak kell eltelnie.

Hans-Jürgen Brennecke és a „Társaság az Emberséges Halálért” (*Deutsche Gesellschaft für humanes Sterben*) évekig küzdött a halálba segítésről szóló új törvényért. Brennecke, aki Burkitt-limfómában szenvedett, több kemoterápiának vetette alá magát, amelyeket nagyon nehezen viselt. Mesterségesen kellett táplálni, gyakran volt légzéskiesése. Számos terápia után kezein és lábain tartósan károsodtak az idegek. Eldöntötte, hogy ha a rák visszatér, nem szenved tovább, hanem orvosi segítséggel véget vet életének. Am annak idején az asszisztált öngyilkosság még büntetendő volt, ezért az Alkotmánybírósághoz fordult. A Szövetségi Alkotmánybíróság 2020 február 26-án, hamvazószerdán hozott ítélete szerint „a személyiség általános emberi joga kiterjed arra, hogy saját maga döntsön haláláról”, amihez mások segítségét is kérheti. [Lásd: 2020. 5. sz.]. A halálba segítés jogi kereteit a Bundestagnak kell megteremtenie.

[Lásd még: *A halálokok statisztikája 2009-ben. Halálba segítés (asszisztált öngyilkosság) és öngyilkosság Svájcban, 2012. 17. sz.*; *Csúcsforgalom az Exit eutanáziaszervezetnél, 2015. 9. sz.*; *Eutanázia Hollandiában és Belgiumban, 2015. 19. sz.*; *Az aktív eutanázia helyzete Hollandiában 2014-ben, 2015. 25. sz.*; *A halálokok statisztikája Svájcban 2014-ben. Asszisztált öngyilkosság és öngyilkosság, 2016. 25. sz.*; *Hollandia az eutanázia időskorúak számára való bevezetését tervezi, 2016. 25. sz.*; *„A halálom rám tartozik” – Svájcban növekedik az asszisztált öngyilkosságok száma, 2016. 34. sz.*; *Petíció a demenciában szenvedők számára nyújtott aktív eutanázia ellen Hollandiában, 2017. 6. sz.*; *Hollandiában 2016-ban 10%-kal növekedett az aktív eutanázia alkalmazásának aránya, 2017. 14. sz.*; *A német Szövetségi Alkotmánybíróság ítélete az eutanázia törvény alkotmányosságáról, Külföldiek asszisztált öngyilkossága Svájcban, Svájcban mérlegelik az eutanázia fogvatartottak részére való alkalmazásának lehetőségét, Az eutanázia helyzete Hollandiában 2019-ben, Spanyol törvénytervezet az eutanáziáról, 2020. 5. sz.*; *A holland eutanázia-tanács aktualizálta az eutanázia-kódexet, 2021. 1. sz.*; *A halálba segítés jogi szabályozásának nemzetközi tapasztalatai, 2021. 3. sz.*; *A portugál parlament elfogadta az eutanázia legalizálásáról szóló törvényt, 2021. 3. sz.*]

Deutsches Referenzzentrum für Ethik in den Biowissenschaften (DRZE) a halálbasegítésre vonatkozó szabályokról: Emberi Jogok Európai Bírósága, Strasbourg; Németország, Svájc, Hollandia, Belgium, Luxemburg, Franciaország, Olaszország, Nagy-Britannia, Egyesült Államok, Ausztrália, Kanada.

<https://www.drze.de/im-blickpunkt/sterbehilfe/rechtliche-regelungen>